

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucích)

Práci předložil(a) student(ka): **Klára Fomenková**

Název práce: **Vliv vraždy Alexandra Litviněnka na britskou politiku vůči Rusku**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Váška (katedra evropských studií IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Bakalářská práce zkoumá reakci britské vlády na vraždu zběhlého důstojníka ruských zpravodajských služeb, ostrého kritika Putinova režimu a tehdy již britského občana Alexandra Litviněnka (otráveného v roce 2006 ruskými agenty radioaktivním poloniem na britské půdě s ohrožením zdraví stovek britských občanů). Cíle práce jsou formulovány formou tří otázek (obvykle je vhodnější mít práci strukturovanou okolo jedné ústřední výzkumné otázky) – vlivu Litviněnkovy vraždy na britskou politiku vůči Rusku, příčiny nerovnoměrné razance britské reakce v jednotlivých dimenzích bilaterálních vztahů (diplomatické, bezpečnostní, ekonomické) a aplikace zvoleného teoretického modelu Kalevi Holstiho na zkoumaný případ (s. 9).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je zajímavé jak na své obecné (vyvažování/rozhodování mezi bezpečnostními a ekonomickými zájmy), tak i konkrétní rovině. Struktura práce je logická, pouze kapitola 5 je členěna zbytečně podrobně, teoretická východiska v kapitole 1 stačilo pojednat úsporněji.

Zvolený teoretický model K. Holstiho se rozhodně jeví být potenciálně nosný, při jeho představení však velmi chybí upřesnění, jaké typy bezpečnostní hrozby (resp. ekonomické příležitosti) autor považuje za vysoké/střední/nízké. Právě toto upřesnění (a ideálně pokud by z dostupných zdrojů bylo možné přesněji doložit, jak britská vláda hodnotila hrozbu ze strany Ruska) by bylo umožnilo průkaznější propojení modelu se zkoumaným případem.

Časový záběr analýzy je ohraničen prvními 18 měsíci po Litviněnkově smrti – autorka však příliš jasně nevysvětluje, proč právě 18 a ne třeba 12 nebo 24.

Práce se opírá o dostačující bibliografickou a pramennou základnu – na s. 10 mezi typy použitých primárních zdrojů uvádí i „publikované vládní dokumenty“, což se jeví být nepřesná informace. Dostupné zdroje v každém případě mohou nabídnout jen dílčí vhled do vlastního procesu rozhodování zkoumaného aktéra – britské vlády.

Vyznění kapitoly 3 (biografie Litviněnka a okolnosti jeho úmrtí) odráží fakt, že stěžejním zdrojem byla autorce kniha Litviněnkova osobního přítele A. Goldfarba.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazyková stránka práce je bez větších problémů, textu by ovšem podle mého názoru prospěla o něco větší sevřenost – některé pasáže působí dosti rozvlekle, místy se autorka trochu opakuje. V bibliografickém seznamu i v odkazovém aparátu (pozn. 31, 32) jsou jen marginální nedostatky.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Bez problémů, kontrola práce systémem Turnitin potvrdila její původnost.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z předložené práce je z mého pohledu průměrný. V tomto posudku uvedené připomínky nicméně nemění nic na tom, že v ní autorka prokázala schopnost na úrovni odpovídající bakalářské práci identifikovat relevantní a originální odborný problém, formulovat vhodný výzkumný rámec, shromáždit a analyzovat data a strukturovaně předložit výsledky své analýzy. Ta působí ne zcela dotaženě (respektive se nabízí i zčásti odlišná interpretace dostupných informací), stejně jako praktická aplikace Holstiho teoretického modelu (je ovšem chvályhodné, že se o teoretické zarámování zkoumaného problému autorka pokusila). Předností práce je rovněž samostatná práce s primárními zdroji. Vytyčené cíle práce považuji za v principu splněné, byť ne tak, aby bylo téma možné považovat za uzavřené.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

(1) Reakci britské vlády v práci označujete za „důraznou“ (s. 36). Její hodnocení v pro Vaši práci klíčové studii A. Duncana je přitom velmi odlišné: „late, lame and lamentable“. Domníváte se tedy, že Duncanova kritika je nepřiměřená?

(2) Vaše interpretace britské politiky vůči Rusku po Litviněnkově vraždě, v perspektivě Holstiho modelu, je snaha o nalezení „rovnováhy“ či „kompromisu“ mezi bezpečnostními a ekonomickými zájmy. Nenasvědčují však dostupné informace spíše tomu, že britská vláda jednoznačně upřednostnila ekonomické zájmy, a její diplomatická reakce a bezpečnostní opatření byly zvoleny tak, aby neměly vůbec žádné negativní dopady na vzájemné hospodářské vztahy?

(3) V návaznosti na předchozí - je z dostupných zdrojů možné usuzovat na to, zda Británie reálně zvažovala kroky, které by pro ni samotnou mohly mít negativní ekonomické důsledky (v závěru na s. 40 hovoříte o „složitém procesu rozhodování“, do něj ale práce nevnáší hlubší vhled)?

(4) Jednou ze syntéz k soudobé britské zahraniční politice, o něž se v práci opíráte, je *How Britain Broke the World* od A. Snella. Považujete hodnocení, které tato práce nabízí, za vyvážené? Pokud ne, jak jste tuto skutečnost při práci s knihou reflektovala?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Bakalářskou práci Kláry Fomenkové **doporučuji** k obhajobě a navrhuji, aby ji zkušební komise hodnotila stupněm **dobře (C, 75 %)**.

Datum: 24. 5. 2024

Podpis: